

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АПВ УКРАЇНИ

*Бирин А.І., студентка факультету економіки та менеджменту ВП НУБіП
України "Ніжинський агротехнічний інститут"*

*Науковий керівник – Царук Н.Г., декан факультету економіки та менеджменту
ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут"*

*У статті проаналізовано розвиток агропромислового виробництва, розглянуто
проблеми АПВ та пошук шляхів вирішення цих проблем.*

*Сільське господарство, продукція сільськогосподарського виробництва,
сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, інвестиції.*

Постановка проблеми. Україна сьогодні перебуває в досить складній економічній ситуації. Фінансова криза позначилась і на сільському господарстві нашої країни. Проте спеціалісти запевняють: сьогодні сільське господарство все ще може дати потужний поштовх економіці для виходу з кризової ситуації, і Україна могла б стати важливим постачальником на світовому ринку продовольства.

Аналіз останніх наукових досліджень. Проблеми аграрних кризових явищ розглядаються у наукових працях економістів О. Ю. Амосова, М. В. Гладія, П. М. Макаренка, О. М. Онищенко, В. І. Перебийніса, П. Т. Саблука, В. В. Юрчишина та ін.

Метою статті є аналіз розвитку агропромислового виробництва України за останні роки; характеристика проблем АПВ та пошук шляхів вирішення проблем агропромислового сектора.

Виклад основного матеріалу. За результатами досліджень, протягом останніх років в Україні активно зменшився експорт, а на ринку переважають імпортні товари, що зокрема й спричинило кризу споживання вітчизняних продуктів. Зниження попиту призвело до знищення низки аграрних підприємств практично в усіх регіонах країни. Поряд з цим в Україні спостерігається найбільше зростання цін на продовольство серед країн СНД. Сьогодні на це впливають переробна галузь, оптова та роздрібна торгівля, а не вартість сировини.

Наслідком низької ефективності сільськогосподарського виробництва є стан і характер повільних змін у виробничих відносинах, які стримують розвиток продуктивних сил, в тому числі і ресурсного потенціалу. Ще одним гальмівним явищем в аграрному секторі є те, що матеріально-технічне забезпечення країни практично не відповідає ринковим умовам. Особливо гостро постає проблема некерованості агротехсервісною службою в пікові періоди, коли забезпечення сільськогосподарського виробництва запасними частинами, ремонтними засобами, паливо-мастильними матеріалами, а також новою технікою стає винятково актуальною.

Ще одним безперечним багатством нашої держави є родючі ґрунти. Як відомо, Україні належить третина світових чорноземів найвищої якості. Індустрія й урбанізація призвели до того, що промислові підприємства і міські поселення зайняли значні площі чорноземів через відсутність спеціального законодавства з охорони і використання чорноземів. Тільки за останні 10 років із сільськогосподарського обороту вилучено близько 1 млн. гектарів земель, більшість з яких чорноземи.

Зменшення інвестицій, падіння виробництва в національному АПВ і зменшення споживання вітчизняних продовольчих товарів є однією з важливих причин подальшої деградації та занепаду аграрного сектора України, зношення й руйнування його потенціалу, падіння ефективної родючості ґрунтів, зменшення вмісту в них гумусу і падіння врожайності навіть на високородючих чорноземах. Україна починає втрачати цю велику конкурентну перевагу. Структурна розбалансованість і дефіцит окремих виробничих ресурсів, насамперед, матеріально-технічних й енергетичних, призводять до неефективного використання навіть того, що ще збереглося і функціонує. Внутрішній агропродовольчий ринок України постійно поповнюється продуктами харчування закордонного виробництва, які досить часто завозяться контрабандою, нерідко сумнівної якості, з понаднормативним вмістом шкідливих інгредієнтів та простроченим терміном зберігання, що негативно позначається на здоров'ї української нації. Все це переконливо свідчить: нашій державі вкрай необхідна національна агропродовольча доктрина.

Слід усвідомити, що українське сільське господарство дуже неоднорідне. На успішність реформ впливають ґрунтово-кліматичні й соціально-економічні умови регіонів, розміри сіл та їхня віддаленість від міст, історичні особливості сформованої психології населення, а також ряд інших чинників. Тому немає і бути не може звичайного «єдиного вірного» шляху реформування, прийнятого для всієї території держави. У кожному конкретному випадку вирішення необхідно шукати, виходячи з усього комплексу умов. У кожній області свої особливості, тому потрібен індивідуальний підхід щодо бюджетування, інвестування чи реформування кожної з них.

Першим заходом, який може позитивно вплинути на розвиток АПВ України й забезпечення продовольчої безпеки, є створення умов для вільної торгівлі. Землеробство і тваринництво є найбільш рушійними і найнеобхіднішими галузями для України, тому потребують термінового і значного фінансування. Якщо АПВ у фінансово-кризовій ситуації був локомотивом у минулому столітті багатьох розвинених та успішних країн, то землеробство сьогодні в Україні – це основний локомотив, який буде забезпечувати ринок збуту і цінову політику для продуктів сільського господарства.

Для того, щоб отримати врожай екологічно чистої продукції високої якості, що являється найважливішою ціллю виробників, треба вводити в сільськогосподарське виробництво сучасні технології. Адже, якщо ми отримаємо якість кожного кілограма продукції з наших полів – Україна успішно освоюватиме світовий ринок. Це стосується і продукції тваринництва.

Оскільки окремим фермам і навіть сільськогосподарським коопераціям придбати всю необхідну техніку неможливо, а часто й економічно не вигідно, в розвинутих країнах світу набуло поширення сервісне інженерно-економічне забезпечення з боку технічних центрів великих машинобудівних фірм, дилерських підприємств (які є економічно або юридично незалежними). Так, до послуг дилерських підприємств у США, Канаді, Великобританії та інших країнах вдаються від 70 до 90% фірм — виробників сільськогосподарської продукції.

Слід звернути особливу увагу на зберігання, переробку та реалізацію сільськогосподарської продукції (в Україні через погане зберігання втрачається близько 25% всієї продукції).

Необхідно також розробити та затвердити державну цільову програму підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та розвитку земельних відносин на період до 2015 року, а також розглянути і прийняти законодавчі акти, які будуть спрямовані на забезпечення розвитку агропромислового комплексу та мінімізацію впливу фінансової кризи на галузь.

У регіональному аспекті іноземні інвестори віддають перевагу Київській, Донецькій, Запорізькій і Полтавській областям. Останніми роками підвищилась зацікавленість іноземних інвесторів до виробництва соняшнику в зазначених регіонах. Проте з позиції агротехніки вирощування соняшнику означає надмірне виснаження посівних площ. На жаль, сьогодні існує декілька таких суперечностей між зацікавленістю інвесторів і можливостями України. Слід зазначити, що найбільші обсяги іноземних інвестицій в сільське господарство надходять із США, Ліхтенштейну, Великобританії, Німеччини і Нідерландів (разом 75%).

Матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції «Перспективи розвитку аграрної вищої освіти України очима молодих науковців»

Висновки. Отже, можна з впевненістю сказати, що інвестувати в Україну можна вже сьогодні, незважаючи на економічну кризу, яка має тимчасовий характер.

При проведенні аграрної політики урядовим структурам необхідно перейти від обіцянок підтримки сільського господарства до вжиття реальних заходів для відродження села, яке повинно стати основою національного відродження. Ефективне впровадження вищевказаних заходів дасть великий поштовх у розвитку сільського господарства, адже за ним – майбутнє нашої держави!

Література

1. Бабенко А. Державне регулювання та підвищення конкуренто спроможності аграрного сектору // Економіка АПК. – 2008. – № 5. – с.85 - 88.
2. Березовський В. Фінансовий механізм регулювання експортно-імпортних операцій із сільськогосподарською продукцією // Економіка АПК. – 2008. – № 1. – с. 94 - 100.
3. Бородіна О., Прокопа І. Сільський розвиток в Україні: проблеми становлення // Економіка України. – 2009. – № 5. – с.59 - 67.
4. Притула Н. Сучасний стан та актуальні проблеми розвитку АПК // Держава та регіони. – 2009. – № 3. – с. 157 - 163.
5. Шпикуляк О. Проблеми розвитку та регулювання аграрного ринку // Економіка АПК. – 2009. – № 7. – с. 120 - 127.
6. Щекович О. Використання зарубіжного досвіду державного регулювання економіки АПК в Україні // Економіка АПК. – 2009. – № 1. – с.140 - 146.

В статье проанализировано развитие агропромышленного производства, рассмотрены проблемы АПВ и поиск путей решения этих проблем

Сельское хозяйство, продукция сельскохозяйственного производства, сельскохозяйственные обслуживающие кооперативы, инвестиции

This paper examines the development of agricultural production, the problems of APV and finding solutions to these problems

Agriculture, agricultural production, agricultural service cooperatives, investment